

ת"פ 5369/09/11 - מדינת ישראל נגד יצחק חנין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 5369-09-11 מדינת ישראל נ' חנין

26 מאי 2014

בפני כב' השופטת לימור מרגולין-יחידי
המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשם: יצחק חנין

נוכחים:

בא-כוח המאשימה - עו"ד צוריאל שגב

בא-כוח הנאשם - עו"ד חוגי

הנאשם התייצב

הכרעת דין

פתח דבר

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו בשני אישומים, שתי עבירות איזמים כלפי צוות רפואי שטיפל ברעייתו ועבירה של תקיפת עובד ציבור, עבירות על סעיפים 192 ו- 382א(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי הנתען באישום הראשון, ביום 4.1.9 בשעה 01:30 בעת שהנאשם ורעייתו היו במחלקת יולדות בבית החולים וולפסון (להלן: "המחלקה" ו"ביה"ח" בהתאמה), איים הנאשם על ד"ר עומר שגיא, הרופא שטיפל ברעייתו (להלן: "הרופא"), באומרו כי יהרוג אותו אם יקרה משהו לאשתו, תוך שהוא אוחז במגש מסמכים ומנופפו.

על פי הנטען באישום השני, ביום 20.5.11 בשעה 21:30 במחלקת יולדות של ביה"ח, משלא היה שבע רצון מהטיפול הרפואי שהוענק לרעייתו, איים הנאשם על סלמינה אלמירה, אחות במחלקה שטיפלה באשתו (להלן: "האחות אלמירה"), באומרו לה שיהרוג אותה תוך שהשתולל והתפרע. למקום הגיעו אנשי אבטחה, והנאשם על פי הנטען תקף את גריגורי פיאמסקי מאבטח, שהוא עובד ציבור (להלן: "המאבטח גריגורי"), בכך שנשכו בזרועו.

בתשובה לאישום הראשון, פירט ב"כ הנאשם שורה של תלונות ביחס לאופי הטיפול הרפואי לו זכתה אשתו, שהוביל לבסוף לכך שהשניים עזבו את ביה"ח. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם אמר לרופא שאם יקרה משהו לאשתו זה לא בסדר, אך כפר בכך שהנאשם איים על הרופא. ביחס לאישום השני, תיאר ב"כ הנאשם את הזעקתו לביה"ח של הנאשם בשל התדרדרות במצב רעייתו, אישר שהנאשם ניסה להיכנס לחדר הטיפולים בו שהתה רעייתו, טען שבשלב זה מאבטחי בית החולים התנפלו עליו ותקפו אותו ואת בני משפחתו, וכפר בכך שהנאשם איים על האחות ותקף בנשיכה את המאבטח גריגורי.

הערות מבוא

2. טרם בחינת האישומים והראיות, אציין כי ההגנה מיקדה חלק נכבד מן החקירות של העדים וחלק מהסיכומים בטענות להתנהלות לא תקינה מצד הצוות הרפואי ולהתרשלות רפואית בשני הארועים. אין בכוונתי להדרש לטענות אלה, ולבטח אינני מתעתדת להכריע בהן, שכן אין להן השלכה על ההכרעות הנדרשות במסגרת הכרעת דין זו, ואין בהן, גם אם היו נכונות, כדי לבסס הגנה משפטית או סייג לאחריות פלילית. לא למותר לציין שככל שהנאשם ורעייתו סברו או סבורים כי נהגו ברעייה באופן שאינו תקין הם רשאים לנקוט בהליכים מגוונים.

ההכרעה שבית המשפט נדרש להכריע היא אם נאמרו על ידי הנאשם הדברים המיוחסים לו כלפי הרופא וכלפי האחות, אם לאו, וכאמור, אין ברקע לארועים כדי להשליך על ההכרעה בשאלה זו.

ודוק, ככל שהטענה היא שהגורמים הרפואיים בשני הארועים בדו מליבם את הטענות כלפי הנאשם כדי לחפות על התנהלותם הרשלנית, הרי שלאחר ששמעתי את הראיות אני רואה לנכון להבהיר כבר בפתח הכרעת הדין שמדובר בטענת סרק, שאין לה כל בסיס ראייתי ואין בה דבר מעבר להפרכת טענות סתם. אזכיר בהקשר זה, כי המאבטחים והשוטרים הוזעקו למקום בסמוך לארועים בשל העבודה שהגורמים הרפואיים חשו מאוימים מן הארועים ולא משום סיבה אחרת.

3. ההגנה העלתה טענות לתיאום גרסאות, אלא שבהתאם לראיות שהובאו לפני התלונות והעדויות במשטרה נגבו מהמעורבים בסמוך לאחר הארועים, ולמקרא אותן חקירות שהוגשו לבית המשפט לא ניתן להתרשם מתיאום בין העדויות. אכן, בפתח ישיבת ההוכחות ריכזה ב"כ המאשימה את העדים הנוגעים לאישום הראשון ביחד, התנהלות שלא הייתה צריכה לקרות ועלולה ליצור פוטנציאל לתיאום גרסאות, אך לאחר ששמעתי את העדים, לא נוכחתי כלל ועיקר כי עדותם מתואמת או כי משקל העדויות נפגע בנסיבות העניין, ומצאתי התאמה מספקת בין העדויות לבין גרסתם במשטרה. אעיר עוד כי בזמן אמת נוכח הבהרות נציגת המאשימה ניתן היה להתרשם כי התנהלותה נבעה מטעות מקצועית ולא הייתה מכוונת.

אישום ראשון

4. אישום זה עניינו באיום שהשמיע הנאשם במחלקת יולדות בפני הרופא כי אם יקרה דבר מה לרעייתו הוא יהרוג אותו, איום שהושמע תוך שהנאשם אוחז במגש מסמכים ומנופפו מול הרופא.

ראיות המאשימה

5. מטעם המאשימה העידו הרופא, ושתי אחיות במחלקה מיטל כהן ומריה בזרוב (להלן: "האחות מיטל" ו"האחות מריה"). שלושת העדים עבדו במשמרת לילה במחלקה בזמן המקרה, כשהרופא והאחות מיטל נכחו לאורך כל הארוע נושא כתב האישום, והאחות מריה שהייתה אחראית משמרת שמעה בזמן אמת את הדברים וראתה רק את סופם.

עדות הרופא

6. הרופא שהיה מתמחה תורן במחלקה באותו לילה, תיאר את הגעת הנאשם ואשתו למחלקה, ציין כי במפגש הראשון עימם, שהתרחש לאחר ששמע צעקות, השניים נראו נסערים. הוא פירט את מהלך הבדיקות והטיפול ברעייה, את ניסיונו להסביר את המצב ואת חוסר שביעות הרצון של הנאשם. לדבריו, החל הנאשם לצעוק, הרופא ביקש ממנו להתלוות אליו אל תחנת האחיות, ניסה להרגיעו, אך הנאשם לא התרצה והחל "לקלל, לצעוק, לאיים, להרים מגש ניירות שנמצא על דלפק תחנת האחיות" (3.1.13 ע' 25). הרופא התריע בפני הנאשם שייאלץ לקרוא לאנשי הביטחון, וכשמע זאת הנאשם:

"הוא הרים את המגש וניסה לזרוק אותו בתנועת הנפה לכיווני כשהוא צועק לעברי שהוא יהרוג אותי אם משהו יקרה לאשתו... כל זה מלווה בהמון צעקות ויצרים שיצאו שם לנאשם" (שם, שם).

לדברי הרופא מדובר במגש מסמכים והנאשם היה במרחק של כשני מטרים ממנו כשתפס את המגש ועשה תנועת זריקה לעברו, זאת מבלי שזרק את המגש (שם, שם). הרופא ציין כי חש השפלה, ביזוי וחוסר אונים, והסיטואציה הייתה קשה ומלחיצה בשיאה של משמרת לילה במהלכה הוא אחראי על כל המטופלות (שם, בעמ' 26).

7. בחקירה הנגדית ציין הרופא כי האירוע החל כשהנאשם צעק במחלקה, ונאמר לו על ידי האחות מריה שיש גבר שמשתולל. הרופא אישר את שנרשם בהודעתו במשטרה (נ/3) כי הנאשם החל לצעוק לאחר שסירבו לבקשתו לישון במחלקה עם אשתו, ובהמשך התלונן לגבי טיב הטיפול שהוצע לאשתו ודרש שהיא תיבדק על ידי רופאה (שם, בעמ' 27 - 28). הוא התייחס לשיקולים שעמדו בבסיס פעולותיו ופירט את הנתונים עליהם הסתמך בהחלטתו כי אין מדובר במצב חירום. לדברי העד משהחל הנאשם להשתולל ניגש אליו על מנת להרגיעו, תוך שהביע אמפתיה כלפי הנאשם, אשר לא ידע כיצד להתמודד עם סבלה של אשתו, וניסה להרגיעו.

ביחס למגש המסמכים תיאר העד כי הנאשם תפס אותו והניפו בתנועת זריקה, והדגים בידו את הרמת המגש תוך תנועת השלכה וזריקת חפץ קדימה (שם, עמ' 30). הרופא אישר כי עמדו אחיות מאחוריו, אך ציין כי חש שהתנועה הופנתה כלפיו (שם, שם). בהמשך תיאר כי לאחר ששמע הנאשם שאנשי הביטחון נקראו למקום, החל לאיים עליו שיהרוג אותו אם יקרה משהו לאשתו וכן קילל (שם, עמ' 31). הרופא הבהיר כי דברי האיום נאמרו על ידי הנאשם ליד דלפק האחיות בעת שהנאשם היה בדרכו החוצה מהמחלקה, אז איים עליו אישית באומרו:

"אני אהרוג אותך, אני ארצח אותך" (שם, בעמ' 31).

במענה לטענת הסנגור כי דברי הנאשם הסתכמו בכך שאם יקרה לרעייתו משהו "אוי ואבוי", השיב:

"זה לא מה שהוא אמר לי... הוא אמר שהוא יהרוג אותי" (עמ' 33).

8. למען שלמות התמונה אציין כי הסנגור ביקש להגיש את הודעת הרופא (נ/3). בית המשפט לא התבקש לקבל את ההודעה כאמרת עד הקבילה לתוכנה, ולפיכך לא אדרש לתוכן הדברים. עם זאת, משהוגשה ההודעה על ידי הסנגור כדי לקדם טענה לסתירות וחוסר עקביות, אציין כי למקרא ההודעה לא מצאתי סתירות בליבת הארוע, והרופא נדרש בהודעה הן לדברי האיום מצד הנאשם כי יהרוג אותו והן לכך שהנאשם החזיק את מגש המסמכים בידו ועשה תנועה של השלכה תוך כדי האיום הכל ליד דלפק האחיות.

9. עדותו של הרופא הייתה סדורה, עקבית, מפורטת ועניינית. תוך כדי שתיאר את הדברים הדגים הרופא את תנועת ההשלכה שבוצעה לעברו, ותיאר את תחושת אי הנוחות והאיום שחש. הרופא היה מתון ומדוד בתיאורו, לא ייחס לנאשם זריקה של המגש, והקפיד על הדיוק בעובדות. לאחר ששמעתי את הרופא והתרשמתי ממנו ומגרסתו מעוררת האמון, אני מייחסת לעדותו משקל מלא.

עדות האחיות מיטל

10. האחיות מיטל טיפלה ברעיית הנאשם. היא התייחסה לטיפול שניתן, ולטענות הנאשם בהקשר זה (3.1.13 ע' 8). היא תיארה את תגובת הנאשם צעקותיו תוך שכונה אותם "מטומטמים". האחיות מיטל תיארה כי חששה מהנאשם לאור התנהגותו האגרסיבית והעובדה שהרים את קולו, לכן ביקשה מהרופא שיהיה נוכח לצידה. מתיאוריה של האחיות מיטל ביחס להתנהלות הנאשם לפני המעשים נושא האישום ניתן ללמוד על הלך רוחו של הנאשם.

בהמשך, כשהיו הרופא והיא בתוך דלפק האחיות, התקרב אליהם הנאשם, ואמר להם כשהוא עומד במרחק קצר מהם: "אתם מטומטמים, אם יקרה משהו לאשתי אתה תמות" (שם, ע' 9).

האחות מיטל הדגימה כיצד הרים הנאשם את מגש המסמכים, ונופף בו לכיוונו של הרופא מבלי לזרוק אותו, עד שהניחו בחזרה על הדלפק. האחיות תיארה את הפחד העז שחוותה, וציינה כי הזמינו את איש הביטחון למקום (שם, ע' 9).

11. בחקירה הנגדית חזרה האחיות על השתלשלות הארועים, לרבות כינויה "אחות מטומטמת" מספר פעמים (שם, עמ' 13). האחיות מיטל הבהירה כי חשה מאויימת לאחר ששמעה את הנאשם אומר לרופא: "אם משהו יקרה לאשתי אתה תמות" (שם, עמ' 11, 15). היא חזרה על כך שהדברים נאמרו לרופא בעמדת האחיות, ואז גם הרים הנאשם את המגש (שם, עמ' 13), ולא הניח אותו עד שסיים לאיים (שם, עמ' 16). היא אישרה שהמגש עשוי פלסטיק ועליו מסמכים, והדגימה את הרמת המגש (שם, עמ' 16).

האחות מיטל הדגימה כי למרות חלוף הזמן היא זוכרת את המקרה ואת תחושת הפחד בעקבותיו. היא אישרה שלא אמרה לשוטר שחששה, והודתה שלא רצתה להתלונן כיוון שפחדה ממסירת עדות במשטרה. עוד השיבה כי מכיוון שהייתה בשיאה של המשמרת לא התאפשר לה לשוחח ארוכות עם השוטר ולשתף בתחושותיה (שם, ע' 9). עם זאת,

ציינה כי אמרה לשוטרים שהנאשם הרים את קולו (שם, ע' 11).

במענה לשאלות הסנגור שללה כי היא והאחות מריה הגיעו יחד לבית המשפט ותיאמו עדויותיהן לאחר ששוחחו עם התביעה, או כי עדותה מושפעת מקווים מנחים שנמסרו לה על ידי התביעה (שם, בעמ' 10), אולם אישרה כי ייתכן שהשתיים שוחחו על המקרה בזמנו כיוון ששתיהן עבדו במחלקה באותה עת והאחות מריה שמעה את הוויכוח. האחות מיטל סיפרה כי היה שלב בו ביקשה מהאחות מריה שתתלווה אליה כיוון שפחדה מהנאשם, היא אישרה כי לא התייחסה לכך בחקירתה. היא ציינה כי להערכתה האחות מריה שמעה את דבריו של הנאשם בעמדת האחיות כיוון שהייתה בחדר הסמוך (שם, בעמ' 16-17).

12. גם בהקשר של האחות מיטל ביקש הסנגור להגיש את הודעתה (נ/1), אך לא כאמרת עד הקבילה לתוכנה, ולפיכך לא אדרש לתוכן הדברים. עם זאת, משהוגשה ההודעה על ידי הסנגור כדי לקדם טענה לסתירות וחוסר עקביות, אציין כי למקרא ההודעה לא מצאתי סתירות בליבת הארוע, והאחות מיטל התייחסה בהודעתה לכל המרכיבים המהותיים בעדותה.

13. עדותה של אחות מיטל הייתה חיה, מפורטת, סדורה ועניינית, והתרשמתי כי תיאוריה את התנהגותו של הנאשם, שלוו בהדגמות אינסטינקטיביות, וביטויי החשש והפחד, שיקפו באופן מהימן את חווייתה. בנוסף, ניתן היה להתרשם כי האחות מיטל זוכרת היטב את המקרה. תיאוריה של האחות מיטל תואמים בפרטים המהותיים את תיאוריו של הרופא ואני מייחסת להם משקל מלא.

עדות האחות מריה

14. האחות מריה העידה כי בשעת לילה בעת שהייתה בחדרה של מטופלת במחלקה, שמעה צעקות של גבר. כשיצאה למסדרון הבחינה בנאשם ותיארה את השיחה עמו בקשר לתלונותיו לגבי הטיפול ברעייתו (3.1.13, בעמ' 18). בהמשך תיארה כי שמעה צעקות "אתה מת, אתה מת", ויצאה שוב מחדר המטופלת וניגשה לתחנת האחיות הסמוכה, שם עמדו הרופא, האחות מיטל והנאשם (שם, שם).

בחקירה הנגדית חזרה על כך שלמשמע צעקות יצאה מהחדר בו הייתה וראתה את הנאשם במסדרון. עוד התייחסה האחות מריה לכך שבשלב הראשון של הדברים שמעה שהנאשם אמר לאחות מיטל: "את מטומטמת, אשתי צריכה ללדת ואת מביאה לה כדורים נגד כאבים". במענה לשאלות הסנגור על כך שפרט זה לא מצוין בהודעתה במשטרה (נ/2) השיבה כי נזכרה בכך כעת (שם, בעמ' 20-21). היא הבהירה כי הנאשם צעק "אתה מת" לאחר מכן כשעמדו כולם בעמדת האחיות (שם, בעמ' 23).

האחות מריה שללה טענה לתיאום עדותה עם האחות מיטל (שם, עמ' 19-20).

עיון בהודעתה של האחות מריה, שאף היא הוגשה על ידי הסנגור (נ/2) מעלה כי מסרה את אותם פרטים בחקירתה.

15. האחות מריה ששמעה את דברי האיום, תיארה את האירוע באופן מסודר ועקבי תוך שהיא חוזרת ומציינת את

הביטויים בהם השתמש הנאשם, ועדותה הן בחקירתה הראשית והן בחקירתה הנגדית הייתה עקבית ומפורטת. העדה הקפידה להתייחס רק למה ששמעה והבהירה שלא ראתה את הנאשם מרים את מגש המסמכים לכיוונו של הרופא, הגם ששמעה מהשניים תוך כדי הארוע המסעיר על מעשי הנאשם עם המגש. לא מצאתי בעובדה שתוך כדי שחזור הארוע במהלך עדותה נזכרה האחות מריה בכך שהנאשם קילל את האחות מיטל וקרא לה מטומטמת, נתון שהנאשם לא חלק עליו, כדי לפגום באמינותה, להיפך.

סיכום ביניים

16. הסנגור בסיכומים טען לקיומן של סתירות בעדויות עדי התביעה, וכן לתיאום בין העדויות. מדובר בסתירות שאינן בנושאים מהותיים ואינן קשורות לליבת הארוע. כפי שכבר צוין לא מצאתי כי היה בשיחה בין העדים טרם עדותם כדי להשפיע על הדברים שאמרו, ולא התרשמתי מתיאום עדויות שיש בו כדי לפגום במשקלן של העדויות.

עדות הרופא ביחד עם עדות מיטל שנכחה בארוע כולו, בהתחשב בחיזוק ובתמיכה שמקורם בדברי האיום ששמעה האחות מריה ובתיאוריה את הסיטואציה בכללותה, יש בהם כדי לעמוד לכאורה בנטל המוטל על המאשימה ולהעביר את נטל ההסבר אל כתפו של הנאשם.

ראיות ההגנה

17. מטעם ההגנה העידו הנאשם ורעייתו אילנה חנין (להלן: "הרעייה").

עדות הנאשם

18. בחקירתו במשטרה ביום 26.1.09 (ת/1) תיאר הנאשם את השתלשלות הארועים בכל הנוגע לרעייתו ולמחדלי הטיפול בה ואת חילופי הדברים בינו לבין הרופא בקשר לטיפול. הוא התייחס להחלטתם לעזוב את ביה"ח וציין כי בצאתו אמר לרופא ולרופאה (כנראה התכוון לאחות - ל.מ.י.) שאם יקרה משהו לרעייתו אז אוי ואבוי להם (שו' 13). הנאשם ציין כי ניתן להבין דברים אלה בהמון דרכים, הוא התכוון לתביעה משפטית, והרופא פירש זאת אחרת. כשהוטח בו שאמר שיהרוג את הרופא אם יקרה משהו לאשתו אמר שהם יכולים לומר מה שהם רוצים וחזר על גרסתו. הנאשם אישר כי כינה את הצוות הרפואי במילה מטומטמים.

19. בעדותו בפני תיאר הנאשם את מהלך הטיפול, ולשיטתו חוסר הטיפול ברעייתו בביה"ח. הוא התייחס לתגובות הרופא, לכך שלא דאג לבדיקה על ידי רופאה ולא הכיר בכאבי רעייתו, לפנייתו באופן עצמאי לחדר לידה, לדרישתו מהרופא לקבל את תיקה הרפואי של הרעייה וסירובו של הרופא. הוא סיפר כי הרגיש חוסר אונים וניסה לפנות פעם נוספת אל הרופא בבקשה לקבל את התיק. לאחר שסורב פעם נוספת, צעק עליו הנאשם: "שאלו יקרה לאשתי משהו הם יהיו אחראיים לכך". לטענתו, התכוון להליכים שינקוט כלפי בית החולים אם יאונה משהו רע לרעייתו. לאחר מכן עזב את בית החולים ביחד עם רעייתו והשניים נסעו לבית חולים אחר והרעייה ילדה תוך זמן קצר מאד. הנאשם שלל כי הרים את מגש המסמכים ונופף בו לכיוונו של הרופא, אולם אישר כי היה נסער בעקבות מצבה הרפואי של אשתו (24.2.14 ע' 82 - 83).

20. בחקירה הנגדית אישר הנאשם כי ציפה שהרופא יפעל בהתאם לבקשתו ויזמן למקום רופאה שתבצע בדיקה גופנית באופן מידי (שם, בעמ' 87). הנאשם נשאל אם רצה לישון עם אשתו במחלקה והשיב בשלילה. כשעומת עם הודעתו במשטרה ממנה עלה כי ביקש לעשות כן, אמר שיכול להיות שכך היה (שם, שם). הנאשם עומת עם גרסת האחות מיטל כי צעק "אתם מטומטמים", והשיב כי לאור סערת הרגשות בה היה באותה עת ייתכן שאמר זאת, אולם הוא לא זוכר. כאמור, בחקירתו במשטרה אישר אמירת כינוי גנאי זה לצוות הרפואי.

אשר לארוע עצמו, הנאשם שלל את העדויות לפיהן הרים את המגש ונופף בו, ואמר לרופא "אתה תמות", אלא טען שאמר "אוי ואבוי לכם" כאשר כוונתו הייתה להליכים שינקוט כלפי בית החולים (שם, שם). הוא אישר כי אמר את הדברים לרופא ליד הדלפק אשר עליו היה מונח מגש, אולם טען שהוא לא הרים אותו, אולי נגע בו בטעות (שם, בעמ' 88). כשעומת עם העובדה שלא אמר דברים אלה בחקירתו במשטרה, השיב שהוא זוכר שאמר אותם (שם, בעמ' 89). הנאשם גם טען שגרסאות הצוות הרפואי מתואמות נגדו.

21. עדות הנאשם התמקדה בטענותיו לטיפול לא נאות, והכחשותיו את אמירת דברי האיום הייתה סתמית ולא משכנעת. לבית המשפט ניתנה שהות מספקת להתרשם מהנאשם בעדות לא קצרה ולהתרשם מתגובותיו במהלך שמיעת הראיות בתיק. למשמע הנאשם, טענתו כי בשעת לחץ ודאגה לרעייתו, ובשעת כעס, עלבון ותחושת השפלה על היחס לו זכה לתחושתו, הסתפק באמירות מנומסות כגון "אתם תהיו אחראים לכך" ונגע במגש באקראי בלבד, בניגוד לעדויות הברורות שנשמעו בבית המשפט, אינה מעוררת אמון.

עדות הרעייה

22. הרעייה התייחסה בעדותה להשתלשלות הארועים בביה"ח, "משחקי הכוחות", כהגדרתה, עד שבסופו של דבר, עזבו את ביה"ח ופנו ללדת בבית חולים אחר (24.2.14, בעמ' 101-100).

אשר לאירוע עצמו אמרה כי אינה זוכרת שבעלה הרים מגש שעליו היו מונחים ניירות. תחילה טענה הרעייה שהייתה לידו באותה עת. בהמשך העידה כי הייתה עם בעלה רק כשעזבו את בית החולים (שם, בעמ' 102), ולאחר שורה של שאלות הרעייה אישרה שלא הייתה עם הנאשם בעת שזה דיבר עם הרופא ואמר את דברי האיום המיוחסים לו בכתב האישום או את הדברים שהנאשם טוען שאמר. אישורה זה מתיישב עם יתר הראיות. בנסיבות אלה חשיבות עדותה לצורך ההכרעה היא מועטה.

סיכום

23. כעולה מן המקובץ, יש בראיות המאשימה כדי לבסס מעבר לספק סביר את אמירת הדברים הנטענת, שהם דברי איום ברורים שאינם משתמעים לשתי פנים, תוך נקיטת התנהגות מאיימת, ואין בהכחשות הנאשם או בטענותיו כדי לבסס את הספק הסביר. טענות הנאשם גם אינן נתמכות בכל ראייה שהיא. הנאשם היה מודע לאמירותיו ולמעשיו, וכי אמר את דברי האיום במטרה ובכוונה להטיל מורא בלב הרופא המאויים.

לאור המקובץ, אני מרשיעה את הנאשם בעבירת האיומים המיוחסת לו באישום הראשון.

24. האישום השני התרחש במחלקת יולדות, וכלל שני מעשים שונים: האחד, איומים כלפי האחות אלמירה, השני, תקיפה של המאבטח גריגורי. אבחן את הראיות ביחס לכל מעשה בנפרד.

עבירת האיומים

25. על פי הנטען בכתב האישום אמר הנאשם לאחות אלמירה: "זונה אני אהרוג אותך". יצוין כי מן הראיות שיפורטו להלן עולה גם כי הנאשם ביצע פרק זמן קצר ביותר לאחר מכן תנועת תקיפה כלפי האחות אלמירה, עם זאת, לא יוחסה לו כל עבירה בגין מעשה זה, ולהנפת היד משמעות רק לצורך קביעת ממצאים בהקשרם של דברי האיום הנטענים.

ראיות המאשימה

26. על האיומים העידו בפניי האחות אלמירה, המאבטח מארק סטילוב, והמאבטח אנטולי מונדר (להלן: "המאבטח מארק" ו"המאבטח אנטולי" בהתאמה).

עדות האחות אלמירה

27. האחות אלמירה הייתה בזמן הארוע אחראית המשמרת במחלקה, וטיפלה ברעיית הנאשם בימים שקדמו למועד הארוע ובעת הארוע עצמו.

את עדותה בפניי מסרה האחות אלמירה כשלבדבריה: "אני מתרגשת ואני עייפה אחרי משמרת לילה...אני עם דלקת ריאות אחרי משמרת בוקר ולילה והתחלתי לעבוד כי יש לחץ במחלקה. אני לא מרגישה כל כך טוב" (2.10.13 בע' 41, 44). להבהרות אלה של האחות אלמירה, אוסיף כי התרשמתי שהאחות לא ששה בעת הזו לחזור ולשחזר את הארוע הישן ולתאר בפירוט את המילים שנאמרו לה, עד כי ציינה כשהתבקשה לפרט כי "אני לא יכולה ליד כולם לחזור על המילים של מה שהוא אמר" (שם, בעמ' 41). לצד נתונים אלה ציינה העדה שהיא "לא כל כך זוכרת". למרות הקשיים האובייקטיביים והסובייקטיביים שצינו מסרה האחות אלמירה תיאור של ההתרחשות, במגבלות הנסיבות וזכרונה.

28. האחות תיארה את הטיפול ברעיית הנאשם, והשינויים במצבה הרפואי לרבות תלונות הרעייה שהיא מרגישה רע וההתדרדרות במצבה. אשר לאינטראקציה מול הנאשם האחות אלמירה ציינה כי:

"בערך בשעה 20:30-21:00, הגיע הבעל של האישה והתחיל לצעוק...: למה את לא נתת את הדם לאשתי?" עם כל המילים, אמר לי זונה ועוד משהו, אני לא כל כך זוכרת. הוא רצה להיכנס לחדר איפה שטופלה אשתו והמאבטחים הוציאו אותו מהחדר והכניסו אותו לחדר אחר" (שם, בעמ' 40).

כשנשאלה מה היה התוכן המדויק של המילים שנאמרו לה על ידי הנאשם, ציינה תחילה כי היא לא זוכרת. זכרונה של העדה רוענן מתוך הודעתה שמסרה בליל הארוע, היא נזכרה ואמרה שאמר:

"זונה, אני אהרוג אותך" (שם, ע' 41).

במענה לשאלות הסנגור, אישרה העדה כי הייתה במצב לחץ בעת שמסרה את הודעתה, אך שללה את האפשרות שהנאשם לא איים עליה שיהרוג אותה, אלא קילל בלבד אותה ואת הצוות הרפואי. העדה אמרה: "מה שהוא אמר רשום שם. זה מה שאמרתי קודם לביהמ"ש" (שם, בע' 44).

למען שלמות התמונה יצוין כי מהמובאות שהובאו מהודעת העדה עולה כי במקביל לכך שהעדה ציינה בתלונתה את דברי האיום שיהרוג אותה, היא אמרה כבר בעת גביית התלונה שהיא לא כל כך זוכרת מה איים הנאשם כי התרכזה בטיפול באשתו. האחות אלמירה לא שללה את הדברים אם כי לא זכרה את האמירה הזו (שם, בעמ' 44).

העדה תיארה כי המאבטחים הוציאו את הנאשם מהחדר על מנת שהיא תוכל לטפל באשתו, וציינה שהייתה לחוצה מכך שהנאשם רצה לתקוף אותה, הגם שלא נגע בה, ובלשונה: "מבחינתי היו שני דברים - לטפל באישה ולהציל אותה והיה לחץ נוראי ומצד שני הלחץ שהרגשתי ממנו...אני ממש נכנסתי ללחץ כי הוא רצה לתקוף אותי...הוא לא נגע בי" (שם, בעמ' 41).

29. בחקירה הנגדית תיארה כי הנאשם רצה להיכנס לחדר הטיפולים בכוח, לכן אמרה בהודעתה שהנאשם רצה לתקוף אותה. במענה לשאלת הסנגור אם ייתכן שהנאשם ביקש לראות מה מצבה של אשתו ולכן ניסה להיכנס לחדר, השיבה בשלילה תוך שהיא מציינת את האופן בו דיבר אליה הנאשם שבעקבותיו הוצא בכוח על ידי המאבטחים (שם, בעמ' 42).

אעיר כבר עתה כי הגם שטענה מהותית של הנאשם היא שדבריו כלפי האחות אלמירה התמצו בכך שאיים עליה שיגיש תלונה לתביעות הציבור על אופן התנהגותה, לא נשאלה האחות אלמירה כלל בעניין זה, ולא התבקשה תגובתה לטענה. העובדה שהעדה לא עומתה עם חלק מרכזי בגרסת ההגנה של הנאשם פועלת לחובת הגרסא ומחלישה אותה. הערה זו נכונה ביחס למאבטחים שנכחו במקום.

30. עדותה של האחות אלמירה עוררה אמון, גם בהתחשב בכך שבנסיבות שבהן נתנה את העדות היה זכרונה לא מלא, והיה צורך לרענן את הזכרון. אציין כי האחות אלמירה זכרה בבירור את כעסו של הנאשם שהופנה כלפיה, את הקללות שהפנה ואת הלחץ בו הייתה מצויה עקב תחושתה שהוא מתכוון לתקוף אותה. לאחר שרוענן זכרונה זכרה העדה גם את תוכן דברי האיום. האחות אלמירה לא הפריזה בתיאור דבריו ומעשיו של הנאשם, ותיארה את ההתרחשות כפי שהייתה זכורה לה, בהתחשב במגבלות שנזכרו.

חרף האמון שאני רוחשת לעדות האחות אלמירה, הגעתי למסקנה כי יש צורך בתמיכות נוספות לדברי העדה נוכח העובדה שהעדות ביחס לאיומים מבוססת על רענון הזכרון.

31. למען שלמות התמונה אציין כי מעדות רס"ר בני משולם שהגיע לבית החולים בשעה 21:40, סמוך מאד

לארוע, וגבה בין היתר את הודעת האחות אלמירה, עולה כי היא אמרה לו שהנאשם איים עליה וקילל אותה (2.10.13 ע' 37). העד אישר כי כבר בעת מסירת ההודעה אמרה לו האחות שהיא בלחץ וקשה לה לזכור מה נאמר (שם, ע' 38). גם אם לא ניתן לראות במקרה זה בדברי האחות בפני השוטר אמרת קורבן אלימות הקבילה לתוכנה משום שלא הובאו בפניי במובאה אלא בהפנייה ובפראפרזה בלבד, יש חשיבות לכך שמן הרגע הראשון התלוננה האחות על איומים וקללה.

עדויות המאבטחים

32. תמיכה כזאת קיימת בעדויותיהם של המאבטחים מארק ואנטולי שנכחו במחלקה בעת הארוע.

המאבטח מארק נכח במחלקה כחלק מעבודתו השגרתית, ועסק בעת הארוע בפניו מבקרים ובני משפחה מהמחלקה בתום שעות הביקור. לדבריו, שמע צעקות: "אני אזיין אותך אני אהרוג אותך" תוך שראה את הנאשם נכנס לכיוון דלפק האחיות. כשהגיע הנאשם לדלפק האחיות נתן מכה למדפסת שניצבה על הדלפק (24.2.14 ע' 76). יודגש כי העד לא נחקר כלל בחקירה נגדית על הדברים ששמע, שמתאימים לדברי האיום שתוארו על ידי האחות אלמירה, וההגנה לא חלקה כלל על כך שהעד שמע את הנאשם אומר את דברי האיום המיוחסים לו. לכך משמעות ראייתית של החלשת הכחשת הנאשם.

בהמשך העדות תיאר המאבטח מארק כי לאחר בירור קצר מול הנאשם ניגשו לחדר בו שהתה רעייתו, וברגע פתיחת הדלת "הוא ניסה להתנפל עליה. אנטולי היה בינו לבין האחות והוא הרים עליה יד ואנטולי הפריד אותו והוצאנו את הנאשם החוצה מהחדר...כשהוא התנפל משכנו אותו החוצה...כי הוא התנגד" (שם, עמ' 77). ובחקירה הנגדית חזר על כך ש: "האחות טיפלה בחולה, הסתכלה עלינו כשנפתחה הדלת...הנאשם רואה את האחות מנסה לתת לה מכה..." (שם, עמ' 78).

33. עדותו של המאבטח מארק תומכת בצורה מלאה בעדותה של האחות אודות דברי האיום שהפנה הנאשם כלפיה, וכן אודות התנהגותו התוקפנית שכוונה באופן קונקרטי אל האחות אלמירה. לאחר ששמעתי את העד, שוכנעתי כי נכח במקום בעת הארוע, וכי עדותו משקפת לאשורה את אשר ראה ושמע ואת שהתרחש.

34. המאבטח אנטולי שהיה אחראי המשמרת נכח אף הוא לצד המאבטח מארק בפניו השגרתית של המחלקה. לדבריו, ראה את הנאשם נכנס למחלקה וצועק "שהוא ייתן לה מכות, מי זאת?", הגיע לדלפק האחיות ונתן מכה למדפסת. לאחר מכן נערך בירור בין המאבטחים לנאשם, הנאשם ביקש להכנס לחדר של רעייתו, ושני המאבטחים היו צמודים לידו. בהתאם לתיאורו של אנטולי: "הנאשם נכנס לחדר רואה את האחות ואומר לה "את טיפלת בה" ומרים עליה יד" (24.2.13 ע' 64). תוך כדי העדות הדגים העד את הנפת היד על ידי הנאשם כלפי מעלה, וציין כי המכה לא פגעה באחות, שכן הוא חצץ בין השניים ועצר את היד של הנאשם (שם, עמ' 64, 70).

המאבטח אנטולי ציין כי הנאשם אמר שיגיש תלונה על המאבטחים. לאחר מכן, לקראת סיום הארוע והגעת המשטרה, אמר לו הנאשם שלא התכוון להתעמת עם המאבטחים וכל ההתפרצות הייתה על כך שרצה לפגוע בצוות שטיפל ברעייתו בצורה לא ראויה. משהתבקש העד להתייחס למילים הקונקרטיים של הנאשם נדרש לרענן זכרון, ומסר כי ביציאה מהמחלקה אמר הנאשם שלא רצה לפגוע בצוות האבטחה "אלא רצה לפגוע באותה אחות שטיפלה באשתו והוא חשב שהיא פגעה בה" (שם, בעמ' 66). העד עמד על כך שאלה הדברים שנאמרו על ידי הנאשם, וציין כי אין

סתירה מבחינתו בין העובדה שהנאשם אמר שלא רצה לפגוע בהם לבין טענת הנאשם שהמאבטחים לא התנהגו כלפיו בצורה נאותה והוא נתקל באמירות רבות כאלה (שם, בעמ' 71, 73).

35. עדותו של אנטולי שנכח במחלקה לאורך הארוע תומכת אף היא בתיאורה של האחות בכל הנוגע לזעמו של הנאשם שהופנה כלפי האחות אלמירה ורצונו לפגוע בה. לאחר ששמעתי את העד אני נותנת אמון בתיאור שמסר ביחס לדברים שאמר לו הנאשם. לקחתי בחשבון את העובדה שהמאבטח גריגורי לא זכר אם הנאשם התנצל בחדר האוכל, אלא שלאור העובדה שהנאשם עצמו אישר שהתנצל, כמו גם העובדה שהמאבטח אנטולי תיאר את אמירת הדברים בשלב ליווי הנאשם ביציאה מהמחלקה, אינני רואה בתשובה זו נתון שמפחית ממהימנות דבריו של המאבטח אנטולי. דברי הנאשם בפני המאבטח אנטולי מהווים לכל הפחות ראשית ראיה.

36. עוד אוסיף להשלמת התמונה כי המאבטח גריגורי שלא נכח במקום בעת אמירת דברי האיום על ידי הנאשם, התייחס לכך שבשלב מאוחר יותר של ההתרחשות הושמעו קללות ואיומים שיהרגו וידקרו את המאבטחים על ידי בני המשפחה ובין היתר על ידי הנאשם (25.11.13 בעמ' 55). לא מדובר בחלק מהאישום המפורט בכתב האישום ולתיאור יש משמעות רק כחיזוק לאופי האמירות שאמר הנאשם באותו ערב.

סיכום ביניים

37. עדותה של האחות אלמירה כשהיא נתמכת באופן ברור על ידי עדות המאבטח מארק וכן מחוזקת על ידי עדות המאבטח אנטולי, לרבות דברי הנאשם בפניו, יש בהן כדי לחייב הסבר מצד הנאשם.

ההגנה טוענת שאין התאמה בין העדויות השונות, אלא שבניגוד לנטען, שוכנעתי על יסוד המתואר לעיל, כי קיימת התאמה בין התיאורים ביחס לדברי הנאשם ולהתנהגותו הנלווית, ואין בעובדה שבלהט ההתרחשות לא השתמרו בזכרון העדים אותן מילים מדויקות כדי למעט מן התיאור הכללי.

זה המקום להדגיש, כי היות שאין כל קשר בין דברי האיום לבין התנהגות המאבטחים בהתאם לטענות ההגנה, איני נדרשת לנושא זה בפרק העוסק בעבירת האיומים.

ראיות ההגנה

38. מטעם ההגנה העידו הנאשם, חמותו, אנה דהג'אן (להלן: "החמות"), וציפורה בן-נעים אמו של הנאשם (להלן: "האם"). יתר עדי ההגנה שהעידו לא נכחו במקום באותה נקודת זמן.

גרסת הנאשם

39. הנאשם נחקר באותו הלילה, תיאר בהרחבה את הטיפול הרפואי שקיבלה רעייתו ואת טענותיו ביחס לאופן ההתנהלות המזלזל כלפיו וכלפיה, בעיקר מצד האחות, טרם הארוע. הוא תיאר את ההודעה שקיבל לגבי ההתדרדרות במצבה של רעייתו ואת הגעתו בחיפזון לבית החולים. כשנכנס למחלקה תיאר הנאשם שראה את אותה אחות שכלפיה היו לו תלונות עומדת בפתח החדר של רעייתו, צרח עליה, ודפק חזק על הדלפק שהיא צריכה להתבייש שדיברה על

עניינים אישיים בטלפון ואיך עזבה את אשתו וזו אחריות שלה. לדבריו, הוא צעק וכעס על האחות. לדבריו לא איים עליה באיום אלא בהגשת תלונה בתביעות הציבור (ת/ש' 34 ואילך, ש' 62).

הנאשם המשיך ותיאר כי רצה להתקדם לחדר של רעייתו, בחזית עמדו מאבטחים והוא רצה לעבור אותם, כשמאחורי המאבטחים עמדה האחות, הוא ניסה להתקדם והמאבטחים קפצו עליו ועיקמו לו את הידיים לאחור ותפסו אותו בצוואר (שם, ש' 39). לדבריו, המאבטחים חשבו שהוא רוצה לתקוף את האחות בחדר והוא רק רצה לראות מה עם רעייתו (שם, ש' 73). יש חשיבות כמובן לכך שהנאשם שעות ספורות לאחר הארוע אומר מיוזמתו כי ניתן היה להבין את מעשיו כמבטאים כוונה לתקוף את האחות, ויש בכך כדי ללמד על הלך רוחו כלפי האחות.

הנאשם הוסיף ותיאר כי בשלב מאוחר יותר נכנס לחדר אוכל וישב שם עם שני מאבטחים (שם, ש' 47). לאחר מכן הגיע שוטר בשם עוזי שדיבר עם האחות וניסה לגשר ולהרגיע, אך הנאשם צעק שהוא לא מוכן לעבור על כך בשקט והוא יגיש תלונה נגד האחות, ואז האחות החליטה להגיש תלונה (שם, ש' 50). אציין כי האחות אלמירה לא עומתה עם טענות אלה של הנאשם, והנאשם לא זימן את השוטר עוזי חנוני כעד הגנה, על כל המשתמע מכך.

הנאשם שלל שאמר למאבטחים שהוא רצה לפגוע באחות (שם, ש' 67).

40. בעדותו, חזר הנאשם בהרחבה על תיאור הטיפול ברעייתו לאחר הלידה וההתדרדרות במצבה, כמו גם היחס המזלזל שספג מהאחות אלמירה יום לפני הארוע (24.2.13 ע' 83 - 84).

הוא תיאר את ההודעה שנמסרה לו שמצבה של הרעייה מתדרדר, ואת הגעתו בריצה לתוך בית החולים. לדבריו, כשהגיע אל חדרה של אשתו ראה כי החדר מלא בצוות רפואי ובכניסה עומדים שני מאבטחים אשר מנעו ממנו להיכנס. הנאשם תיאר כי צעק והיה נסער וכעוס, והטיח בצוות הרפואי את תלונותיו לגבי רשלנותם בטיפול באשתו, ואיים שיפנה לתלונות הציבור אם יאונה לה רע. לטענתו, רצה להיכנס על מנת לראות את מצבה של אשתו ולא כדי להתעמת עם הצוות הרפואי. הנאשם אישר כי צעק על האחות כיוון שניהלה שיחת טלפון פרטית ולא טיפלה באשתו כראוי. הנאשם שלל שכינה את האחות אלמירה זונה ואמר שיהרוג אותה (שם, ע' 84 - 85).

41. בחקירתו הנגדית אישר הנאשם שהתנהלותה של האחות אלמירה בשעות שקדמו לארוע כששוחחה בטלפון בעניינים אישיים היוותה זלזול מוחלט, זלזול בציבור, לטענתו, התעלמות ממנו כ"עוד אחד מהזרם", כהגדרתו, וחוצפה. הנאשם פירש גם את דבריה של האחות אלמירה באותו עיתוי לאחות אחרת שתראה מה עם רעייתו כאמירה שנאמרה בצורה מזלזלת, וראה עלבון בכך שהאחות המשיכה לדבריו לשוחח בטלפון. הנאשם בעקבות זאת חש: "טעון. מה זה טעון? אני פנימית כעוס, רואה פה צוות רפואי כשאני בא בתור אזרח ונכנס לבית חולים ורואה שזו עסוקה בצימרים... אז בטח" (שם, עמ' 91).

בחקירה הנגדית חזר הנאשם ושלל כי ניסה לתקוף את האחות או אמר לה זונה, וטען שצעק עליה שיתבע אותה או אמירה דומה (שם, בעמ' 92). בהמשך תיאר הנאשם כי רצה להיכנס לחדר לא למטרת וויכוח, וכי למראה שני המאבטחים שעמדו בכניסה באופן אוטומטי הרים יד כדי לנסות להיכנס לחדר. לדבריו, תוך שניות ספורות התנפלו עליו המאבטחים שהיו במקום. משעומת עם הודעתו במשטרה בה אמר שהיו דחיפות הדדיות בינו לבין המאבטחים, השיב כי

התכוון לכך שנהדף על ידם כשרץ לכיוון לחדר. הנאשם אישר כי ניסה להיכנס לחדרה של אשתו "בכל מחיר", וכי הוצא מהמקום על ידי המאבטחים בכוח ונלקח לחדר האוכל (שם, בעמ' 93). הנאשם אישר כי ביקש סליחה מהמאבטחים, והסביר זאת בכך שהוא מקפיד לנהוג בנימוס ובדרך ארץ, וטען שאין לו דבר אישי נגדם, למרות שטען שהוא ובני משפחתו הותקפו על ידם.

כשנשאל הנאשם אם שני הארועים הם בבחינת צירוף מקרים, השיב: "זו לא שיטה שלי כפי שאתה מרמז" (שם, בעמ' 90). בסיום החקירה הנגדית טען הנאשם כי הדמיון בין שני אירועי האיומים המיוחסים לו בכתב האישום הוא מקרי, וכי על מנת לכסות את עצמו טוען בית החולים טענות שקריות בכדי להסתיר את טיפולו הרשלני. כמו כן טען כי לא הגיש תביעה נגד בית החולים על מנת להרגיע את הרוחות וכיוון שלא העלה על דעתו שתוגש נגדו תלונה וכן עקב נסיבות אישיות משפחתיות (שם, בעמ' 94).

עדויות החמות והאם

42. החמות והאם העידו כעדות הגנה. מדובר בשתי עדות מקורבות מאד לנאשם, שיש להן עניין ברור לסייע לו, ולפיכך בחינת עדותן מחייבת זהירות.

החמות תיארה שנכחה בבית החולים בשעת הארוע, ועמדה ליד דלת החדר של הרעייה. לדבריה:

"היו שם צעקות, דיבורים חבל על הזמן. לא רצו להכניס אותו כי איך שהוא נכנס בדלת...תפסו את כולם, אחד הולך אחד צועק, תפסו את הנאשם שני שומרים ולקחו לו את הידיים לאחור, החזיקו בו...אמר להם שיביאו לו לראות את אשתו, מה מתרחש שם, איך היא מרגישה ואף אחד לא ענה, תפסו אותו. הוא צעק.. לא עשה שום דבר. שמעתי צעקות, אבל מה מו לא ראיתי בדיוק" (24.2.13 בעמ' 96).

בהתאמה לתשובה האחרונה ציינה החמות בחקירה הנגדית במענה לשאלה אם הנאשם קילל:

"לא יודעת. לא שמעתי מה ואיך הוא עשה. היו שם המון אנשים".

לטענת החמות, אם כן, לא ראתה את שהתרחש מבחינת מעשי הנאשם ולא שמעה את הנאשם, אלא רק שמעה בתוך ההמולה צעקות.

והנה באותה נשימה משנשאלה אם הנאשם איים על האחות השיבה: "הוא לא איים על אף אחת" (שם, בעמ' 97).

דומה שדי באמירה זו כדי ללמד על כך שמדובר בעדה שהטייתה לטובת הנאשם ברורה ומובהקת, ולכן, הגם שלדבריה שלה כלל לא שמעה את הדברים ולא ראתה את המעשים, מצאה לנכון בלי להסס לשלול מכל וכל אמירת דברי איום מצד הנאשם.

43. אשר לאם, היא תיארה שנכחה במהלך הארוע לאחר שהחם הזעיק אותם למקום עקב התדרדרות מצבה של הרעייה (13.3.14 בעמ' 109). אציין כי למשמע כל עדויות בני המשפחה לא ניתן היה להבין בבירור אם האם הגיעה ביחד עם הנאשם או שמא הגיעה מעט מאוחר יותר עם האח, שלא נכח בארוע.

לטענת האם, מעשי הנאשם הסתכמו בכך שדפק עם ידו על הדלפק (שם, בעמ' 109). בנה לא קילל את האחות ולא איים עליה שיהרוג אותה (שם, בעמ' 110).

משקל עדותה של האם מוגבל נוכח קרבתה המשפחתית לנאשם, והתרשמתי כי היה לה עניין ברור להגן עליו, וכן נוכח העובדה שלא הוברר אם אכן נכחה בארוע כפי שטענה, ונוכח העובדה שנמנעה מתיאור של צעקות מצד הנאשם ואמירת דברים קשים לאחות, בין היתר לעניין תביעה או פניה בתלונה, דברים שהנאשם תיאר שאמר, ואם האם אכן נכחה במקום הייתה אמורה לשמוע אותם.

44. למען שלמות התמונה אציין כי יתר עדי ההגנה שנשמעו, שמואל דניאלי שנכח באקראי במקום, ואחיו של הנאשם יניב חנין, לא ראו את הארוע לפני השלב שבו הוחזק הנאשם על ידי שני המאבטחים, כשאינן מחלוקת שמדובר בשלב שלאחר ארוע האיומים המתואר בכתב האישום. כמו כן רעיית הנאשם העידה כי עקב מצבה הרפואי באותה עת אין לה אפשרות להתייחס למה שהתרחש, והגיסה ריקי ג'אן כלל לא נכחה בארוע.

סיכום

45. אל מול תיאורם של עדי המאשימה בדבר האיומים שהשמיע הנאשם והתנהגותו התוקפנית שכוונה אל האחות אלמירה, טען הנאשם כי היה כעוס, ראה באחות אלמירה את האחראית, ואף הפנה אליה את זעמו, אך לא איים אלא אמר שיגיש תלונה או ינקוט הליכים משפטיים אם יקרה משהו לאשתו.

למשמע הנאשם, ולאור התרשמתי ממנו, אינני מקבלת את גרסתו לפיה באותו ארוע הסתפק הנאשם בהתראה על נקיטה בהליכים משפטיים או הגשת תלונה, כפי שהוא טוען. הנאשם היה כעוס מאד, פגוע ובתחושה שלא הוענק לו ולרעייתו היחס ההולם מהאחות אלמירה. בנוסף הנאשם היה לחוץ מאד, היסטרי כהגדרתו, וחרד לשלומה של רעייתו. מנקודת מבטו של הנאשם האחות אלמירה הייתה אחראית למצב, והיה לו מטען כלפיה של כעס ותחושות עלבון. לפיכך, צעק עליה הנאשם, הפנה אליה האשמות קילל אותה ואיים עליה. הנאשם אמנם הכחיש ומכחיש אמירת איומים, אלא שלבד מדבריו שלו עצמו, לא שמע איש מהנוכחים, לרבות עדי ההגנה, את הנאשם מתייחס לתלונה או לתביעה משפטית. התנהגותו התוקפנית של הנאשם כלפי האחות אלמירה בכניסה הנסערת לחדר ובהרמת היד לעברה, תומכת בתיאור בדבר אמירת דברי איום בסמוך לפני כן. בנוסף, אני נותנת אמון במתואר על ידי המאבטח אנטולי ביחס לדברים שנאמרו לו על ידי הנאשם בחדר האוכל, דברים שהנאשם אישר באופן חלקי ביחס למאבטחים.

טרם סיום אציין כי נטען על ידי המאשימה שהתנהגות הנאשם מול הגורמים הרפואיים בשני הארועים מלמדת על שיטת פעולה בעלת קווי דמיון ממשיים, מזהה אותו ומלמדת על המחשבה הפלילית שנלוותה לדברים. הדמיון בין אופן התנהגותו של הנאשם בארוע הראשון, השפלתו, תחושתו ש"לא רואים אותו" ולא מכבדים אותו, כעסו כלפי מי שלא פעל כפי שהוא חשב וציפה שצריך לפעול, לבין אופן התנהגותו בארוע השני בו הנסיבות והתחושות היו דומות, יש בו כדי לבסס את המחשבה הפלילית הנדרשת ולזהות תבנית ההתנהגות החוזרת על עצמה.

כעולה מן המקובץ, יש בראיות המאשימה כדי לבסס מעבר לספק סביר את אמירת הדברים הנטענת כלפי האחות אלמירה, שהם דברי איום ברורים, תוך נקיטת התנהגות מאיימת, ואין בהכחשות הנאשם או בטענותיו כדי לבסס את הספק הסביר. הנאשם היה מודע לאמירותיו ולמעשיו, ואמר את דברי האיום במטרה ובכוונה להטיל מורא בלב האחות אלמירה בשל התנהגותה כלפיו וכלפי רעייתו.

לאור המקובץ, אני מרשיעה את הנאשם בעבירת האיומים המיוחסת לו באישום השני.

עבירת התקיפה

46. התקיפה המיוחסת לנאשם היא תקיפתו של המאבטח גריגורי בעת שזה אחז בנאשם, בדרך של נשיכה בזרועו. באותה עת נכחו במקום המאבטחים מארק ואנטולי, וכן נכח במחלקה המאבטח רון ברסקי שלא נכח ברגע ההתרחשות (להלן: "המאבטח ברסקי").

ההגנה הקדישה חלק נכבד מטיעוניה לטענה כי הנאשם ומשפחתו הותקפו. טענה זו עשויה להיות רלבנטית לביסוס שתי טענות הנוגעות לאחריות הפלילית: האחת, שהנאשם התגונן מפני מעשים תוקפניים באופן העולה כדי סייג של הגנה עצמית, השניה, טענת הגנה מן הצדק לפגיעה מהותית בצדק ובשוויון בנקיטת ההליכים נגד הנאשם מבלי לנקוט הליכים נגד המאבטחים התוקפים. אף אחת מן הטענות הללו לא נטענו במפורש בסיכומי ההגנה. עם זאת, למען הזהירות אבחן אותן.

עדות המאבטח גריגורי

47. המאבטח גריגורי הגיע למחלקה לאחר שהמאבטח אנטולי הזעיק עזרה, ולא נכח בתחילתו של הארוע בשלב האיומים, ואף לא בשלב שהמאבטחים מארק ואנטולי משכו והוציאו את הנאשם מחדר הטיפול, תפסו אותו וריתקו אותו (25.11.13 בעמ' 54, 59).

מתיאורו של המאבטח גריגורי בשלב שהוא הגיע למחלקה הנאשם לא היה מוחזק עוד, והיו התקהלות וצעקות. המאבטח גריגורי תיאר הנפת ידיים של הנאשם כלפי המאבטחים. בתגובה תפס המאבטח גריגורי לבד את הנאשם, קיפל לו את הידיים לאחור והצמיד אותו לקיר (שם, עמ' 54). הנאשם ניסה להשתחרר ממנו, ובשלב מסוים הצליח הנאשם לשחרר את יד שמאל מאחיזתו, הסתובב עם פלג גופו ימינה, ונשך את יד ימין שלו בחלק התחתון מתחת למרפק (שם, בעמ' 54, 56, 57, 59). המאבטח גריגורי הדגים את השתחררות הנאשם מאחיזתו ואת הנשיכה, כמו גם את מקום הנשיכה.

לדברי המאבטח גריגורי הוא לא שחרר את הנאשם מהאחיזה, ומיד הגיע מאבטח נוסף, שניהם תפסו את הנאשם ולקחו אותו ביחד לחדר האוכל שם שהו עם הנאשם (שם בעמ' 54, 58, 59).

לדברי המאבטח גריגורי, הוא לבש חולצה קצרה וניתן היה לראות את הנשיכה, ובסיום הארוע הראה לכל חבריו

המאבטחים את הנשיכה (שם בעמ' 55). המאבטח אישר כי היה לו תיעוד של הנשיכה ואישר כי לא הציגו לחוקר, לדבריו כנראה שכח (שם, בעמ' 55).

48. העד גריגורי מסר עדות מפורטת, ברורה ועקבית. לא התרשמתי כי עדותו הייתה מתואמת עם מי מן המאבטחים האחרים. לא התרשמתי גם מסתירות בגרסתו כפי שטען הסנגור בסיכומים. במאמר מוסגר אציין כי לא נדרשתי להשוואה בין עדות המאבטח לבין האמור בהודעתו, שלא הוגשה לבית המשפט ואינה מהווה ראיה.

עדות המאבטח אנטולי

49. המאבטח אנטולי הוא מי שהזעיק תגבורת, ובין היתר את המאבטח גריגורי (24.2.14. בעמ' 65, 69 - 70). הוא הבהיר בעדותו כי הפרטים הנוגעים להמשכו של הארוע, לאחר שהמאבטח מארק והוא הוציאו את הנאשם מהחדר, אינם זכורים לו בבהירות, אך זכר שאביו המנוח של הנאשם לקח אותו הצידה וניסה להרגיעו (שם, בעמ' 65, 69), ובסופו של דבר המאבטחים בודדו את הנאשם ולקחו אותו לחדר האוכל, שם המתין עד הגעת המשטרה (שם, בעמ' 65).

בעת שהשתלטו על הנאשם בפעם הנוספת, תיאר המאבטח אנטולי כי הנאשם נשך את המאבטח גריגורי בידו בנוכחותו, והוא ראה את הנשיכה. העד הבהיר כי לא זכור לו אם הוא היה שותף מבחינה פיזית להשתלטות המאוחרת על הנאשם, למיטב זכרונו עמד במרחק של מטרים ספורים מהנאשם כאחראי משמרת. העד חזר והדגיש כי ראה את הנשיכה באמה התחתונה (שם, בעמ' 66, 73, 74).

50. המאבטח אנטולי אישר בחקירה הנגדית כי בהודעתו כתוב "בזמן שניסינו להשתלט עליו נשכתי אותו בידו", אך הבהיר כי מדובר בטעות קולמוס, וכי מי שנשך את המאבטח גריגורי היה הנאשם וכמובן שלא הוא. למשמע האפשרות שהוצגה לו שהוא זה שנשך את חברו, העד חיך והשיב באופן ספונטני שזה לא הגיוני (שם בעמ' 66). העד הבהיר כי הוא היה באותה עת מאבטח מנוסה בעל הכשרה מקיפה, ואין שום סיכוי שהוא נשך מאבטח אחר במהלך הפעילות. הוא אישר שהטעות רשומה בהודעה ולא תוקנה על ידו, וטען שהבחין בכך רק למקרא הודעתו לקראת העדות. תשובתו ביחס לאפשרות שהתובעת עוררה נושא זה בשיחה טלפונית מוקדמת הייתה מעורפלת, אלא שנוכח התרשמותי הברורה מתגובתו של העד למשמע האפשרות שהוא זה שנשך את המאבטח גריגורי, כמו גם העובדה שאין בדל ראייה המצביעה על נשיכה מצד המאבטח אנטולי, זולת טעות הקולמוס, דומה בעיניי שהשאלה כיצד הבחין העד בטעות הקולמוס פחותה בחשיבותה, ולא מצאתי בנסיבות העניין בתשובותיו בהקשר זה כדי להשליך על מהימנותו ביחס לנושא הנשיכה או בכלל.

51. עדותו של אנטולי הייתה מפורטת ובהירה והתרשמתי כי הקפיד להתייחס רק למה שזכר והבהיר בבירור פרטים שלא היו זכורים לו. לא התרשמתי מתיאום עדויות כפי שנטען.

עדות המאבטח מארק

52. מעדותו של המאבטח מארק עולה שלקח את הנאשם לחדר האוכל ביחד עם המאבטח גריגורי, שהגיע בשלב המאוחר יותר של הארוע. (24.2.14 בעמ' 77, 79). מארק ציין כי לא היה במקום ברגע הנשיכה עצמו, ולא ראה את

מעשה הנשיכה, אלא ראה את הסימן בסיום ההתרחשות (שם, בעמ' 77).

עדות המאבטח ברסקי

53. ברסקי, מאבטח נוסף שהגיע למקום בשלב מאוחר יותר, תיאר כי בשלב מסוים ראה את המאבטח גריגורי מחזיק בנאשם ביחד עם מאבטח נוסף (25.11.13 בעמ' 50). עוד ציין המאבטח ברסקי כי לאחר סיום הארוע הראה לו המאבטח גריגורי את הנשיכה, והוא הבין שהנאשם הוא שנשך את גריגורי, הסיק מסקנות, ואמר זאת בהודעתו במשטרה. המאבטח ברסקי הדגיש כי ראה בוודאות את סימן הנשיכה, גם אם בחקירה במשטרה אמר שהנאשם נשך את המאבטח גריגורי (שם, בעמ' 49).

סיכום ביניים

54. עדותו של המאבטח גריגורי הנתמכת בעד הראיה המאבטח אנטולי שראה את ההתרחשות ממרחק קצר, ובעדות שני מאבטחים נוספים כי ראו את סימן הנשיכה בסיום הארוע, די בהן כדי להעביר את נטל ההסבר לכתפי הנאשם.

פרשת ההגנה

גרסת הנאשם

55. בחקירתו התייחס הנאשם רק לתפיסתו הראשונה על ידי המאבטחים, לכך שבתווך אביו המנוח בא והפריד, וכן ללקיחתו בסופו של דבר לחדר האוכל, אך לא התייחס כלל לארוע תפיסה נוסף שלאחריו הובל לחדר האוכל וממילא לא התייחס לנשיכה.

56. בעדותו, שלל הנאשם שנשך את המאבטח, וטען שלא יכול היה לנשוך בעת שניסה להכנס לחדר ועמדו שני שומרים (24.2.14 בעמ' 85). גם בעדות הנאשם התייחס למעשה לחלקו הראשון של הארוע ולא לתפיסתו המאוחרת על ידי המאבטח גריגורי. בחקירה הנגדית אמר בלקוניות שלא נשך וציין שאין לו מה להוסיף מעבר לכך (שם, בעמ' 94).

57. בחינת עדותם של עדי ההגנה מעלה כי אף אחד מהם לא התייחס לארוע הנוסף של תפיסת הנאשם לאחר תפיסתו הראשונית, וממילא לא התייחסו העדים לנושא הנשיכה.

טענות להתנהגות תוקפנית מצד המאבטחים

58. כל המאבטחים תיארו התקהלות והתפרעות מצד בני המשפחה, שהיו רבים בכמותם יחסית למאבטחים ביחס של 1:3 לערך. המאבטחים תיארו קללות, אימים השתוללות, וחיכוכים בין בני המשפחה ובינם (המאבטח גריגורי 25.11.13 בעמ' 54 - 56 - 59 - 60, 61, המאבטח אנטולי 24.2.14 בעמ' 65, 75, המאבטח מארק בעמ' 77, 81, המאבטח ברסקי 25.11.13 בעמ' 47 - 48, 50).

כל בני המשפחה תיארו התנהגות תוקפנית מצד המאבטחים, שהגיעה לכדי הכאת בני משפחה מבוגרים ופגיעה בבן משפחה צעיר (הנאשם) 24.2.14 בעמ' 94, החמות בעמ' 95, האח בעמ' 105 - 106, האם בעמ' 109 - 110). גם עד הראייה דניאלי תיאר התפרעות מצד המאבטחים (24.2.14 בעמ' 98).

לאחר שבחנתי את הגרסאות השונות, בהתחשב בכך שכל צד מתאר את ההתרחשות מנקודת ההתבוננות האישית שלו, ונתתי משקל לא מבוטל לעדותו של דניאלי שהתרשמתי שלא היה בעל אינטרס בתיאור שמסר, הגעתי למסקנה שלא ניתן לשלול את האפשרות שבמהלך הארוע כולו נקטו מאבטחים מסוימים מבין 6 - 7 המאבטחים שהיו במקום, בכוח פיזי ממשי כלפי בני משפחה שהשתוללו.

59. ודוק, כפי שצוין התנהגות המאבטחים אינה קשורה בכל דרך לאיומים שהפנה הנאשם לאחות והתנהגותו כלפיה, כשבהקשר לאישום זה שני המאבטחים נכנסו לתמונה לאחר שעבירת האיומים הושלמה בעת שהנאשם נכנס לחדר ושעט לכיוון האחות והניף את ידו.

התנהגות המאבטחים יכולה הייתה להיות, אם בכלל, רלבנטית לאישום של תקיפת המאבטח בנשיכה על ידי הנאשם. כך, אם היה הנאשם טוען שתוך כדי דחיפות הדדיות וניסיונות להשתחרר, יתכן שבלי משים נשך את המאבטח, הייתי בודקת אם ההתנהלות הכללית של המאבטחים מקימה לו בנסיבות אלה הגנה או הצדקה למעשים. כך, אם היה הנאשם טוען כי הנשיכה או מעשה דומה באו כהגנה עצמית לפעולות תוקפניות שהופנו כלפיו, הייתי בוחנת את הסייג של הגנה עצמית. אלא שהנאשם שולל את הארוע באופן גורף, בגרסא לקונית שאינה מתייחסת כלל לתפיסתו על ידי המאבטח גריגורי בשלב מאוחר יותר וניסיונותיו להשתחרר ממנו.

אשר לטענות של הגנה מן הצדק, נוכח העובדה שהנאשם עצמו התייחס לדחיפות הדדיות ולהנפת ידיים אינסטינקטיבית מצידו, כהגדרתו, אינני סבורה כי יש בהתנהלות המאבטחים כלפיו בהתאם לתיאורו של העד דניאלי כדי להקים לו טענת הגנה מן הצדק ומחסום מהחלת אחריות פלילית על מעשי עבירה שביצע. אשר להתנהגות המאבטחים כלפי בני המשפחה, אמנם מדובר באותו ארוע, אך אינני סבורה כי יש הצדקה לפטור נאשם מאחריות פלילית למעשיו, נוכח העובדה שבאותו ארוע נפגעו בני משפחה שלו, על ידי מאבטחים שזהותם לא ידועה, כשאין כל קשר בין ההתנהגות הפלילית של הנאשם לבין הפגיעה בבני המשפחה.

בשולי הדברים אציין כי הערות אלה נאמרו למעלה מן הצורך שכן לא נטענו על ידי ההגנה, כאמור.

מעמד המאבטח גריגורי כעובד ציבור

60. אין מחלוקת כי המאבטח גריגורי שימש כמאבטח בבית החולים מטעם חברת כוח אדם. הטענה שהעלה ב"כ הנאשם במהלך שמיעת הראיות היא שהמאבטח גריגורי אינו עובד ציבור לצורך העבירה של תקיפת עובד ציבור שיוחסה לנאשם. צודק ב"כ המאשימה כי נושא זה לא היה במחלוקת בהתאם לתשובה לאישום. מבלי למעט מן העובדה שנוכח התשובה לאישום, לא נדרש ב"כ המאשימה ולא הביא בפועל ראיות הנוגעות למעמדו של המאבטח, ואותו חסר ראייתי ככל שקיים אינו עומד לחובת המאשימה, הגעתי למסקנה כי מדובר בטענה משפטית שיש לבררה.

61. סעיף 382א לחוק העונשין, שעניינו תקיפת עובד ציבור מיהם הנפגעים ממעשה תקיפה שהוראת הסעיף חלה עליהם, כדלקמן: "התוקף עובד הציבור או מי שממלא חובה או תפקיד המוטלים עליו על פי דין או מי שנותן שירות לציבור מטעם גוף המספק שירות לציבור".

הנה כי כן, עבירת התקיפה נעברת בנסיבות מחמירות, מקום שהתקיפה מכוונת כלפי שורה של נפגעים, שתפקידם מבוצע בזיקה הדוקה לפעילות ציבורית. נפגעי העבירה כוללים לא רק את מי שהם עובדי ציבור, כהגדרת מונח זה בסעיף 34 כד לחוק העונשין, אלא גם את מי שממלא את תפקידו על פי דין או את מי שנותן שירות לציבור מטעם גוף המספק שירות לציבור. זאת, מתוך ההכרה בחיוניות שבהגנה יתרה על אותם גורמים לשם שמירה על הסדר הציבורי, שלום הציבור והאפשרות של המוסדות הציבוריים לתפקד בצורה נאותה ללא הפרעות.

האם מאבטח העובד מטעם חברת אבטחה בבית חולים ציבורי עונה על ההגדרה האמורה?

עיון ברשימת עובדי הציבור כהגדרתם בסעיף 34כד לחוק העונשים מעלה כי המאבטח אינו עובד ציבור בהתאם לחלופות שנקבעו שם. כמו כן, אין מדובר במי שממלא תפקיד המוטל עליו על פי דין, שכן דברי החקיקה המסדירים את נושא האבטחה במקומות ציבוריים אינם חלים על עבודתו השוטפת של מאבטח בבתי חולים ציבוריים.

62. החלופה הרלבנטית היא של מי שנותן שירות לציבור מטעם גוף המספק שירות לציבור, והשאלה אם מאבטח מטעם חברת אבטחה שעובד בקביעות בבית חולים ציבורי עונה על ההגדרה האמורה, נגזרת מפרשנות ההגדרה מבחינה לשונית ותכליתית.

סוגיה זו נדונה במספר פסקי דין, חלקם ישנים, כשבחלק מפסקי הדין ההכרעה הייתה ישירה, בפסקי דין אחרים נדונה שאלת מעמדו של נאשם שהוא מאבטח כעובד ציבור, ובפסקי דין נוספים נאמרו הדברים אגב אורחא.

מבין פסקי הדין אני מוצאת לנכון להפנות לארבעה.

פסק הדין הראשון שבו התעוררה הסוגיה הוא ע"פ 472/74 אבוטבול נ' מדינת ישראל. באותו מקרה הורשע הנאשם, בין היתר, במתן שוחד למשחרר מטענים בנמל אשדוד, שהוגדר בכתב האישום כעובד ציבור. לוקח השוחד היה עובד של חברת שמירה, והשאלה שעמדה להכרעה הייתה אם הוא נחשב כעובד של תאגיד המספק שירות לציבור. באותו פסק דין קבע בית המשפט כי עיקר תכליתה של חברת השמירה לא היה לשם מתן שירות לציבור, וכי אותו שומר לא נדרש לכל דרישות מהימנות שהן, ולפיכך לא מתקיימים בחברת השמירה התנאים להגדרתה כתאגיד המספק שירות לציבור ואין השומר עובד ציבור.

פסק הדין השני הוא ע"פ 288/81 קישלס נ' מדינת ישראל. באותו מקרה עמדה להכרעה שאלת תחולתה של עבירת לקיחת שוחד על מי שהיה מזכיר ועד עובדי התעשייה האווירית, וטען כי הועד הוא תאגיד פרטי ובמעמדו זה אין הוא עובד ציבור. בית המשפט דחה את הטענה, תוך שהשופטת בן פורת מביעה ביקורת על הכרעת בית המשפט בעניין אבוטבול. להמחשת עמדתה הציגה השופטת בן פורת דוגמא למי שהוא עובד ציבור מכוח היותו עובד של תאגיד המספק שירות

לציבור, בהתייחסה למתדיין שעבד מטעם חברת המשקם, שהיא גוף פרטי, תוך שהיא מבהירה:

"אילו היה הרשקוביץ(התובע בפסק הדין הנ"ל) לוקח שוחד במסגרת עבודתו בבית החולים הממשלתי, כי אז דעתי היא, כי לעניין אחריותו הפלילית מן הראוי היה לראותו (גם) כעובדה של המדינה. בכגון דא אופי התפקיד הוא המבחן המכריע".

באופן דומה פסק בית המשפט העליון בדנ"פ 10987/07 מדינת ישראל נ' כהן(בעקבות ההכרעה בדעת רוב בע"פ 766/07 כהן נ' מדינת ישראל), בו עמדה הסוגייה להכרעה בהקשרה של האפשרות להרשיע מאבטח, אחראי משמרת מטעם חברת אבטחה, שהיה מוצב במשרד הפנים בלקיחת שוחד כעובד ציבור. בדעת רוב של שישה שופטים כנגד דעת החולקת של השופט (כתוארו דאז) גרוניס נקבע שיש לראות בנאשם המאבטח משום עובד של תאגיד המספק שירות לציבור. בית המשפט בחן את לשונה של ההגדרה על רקע תכליתה, והגיע למסקנה כי את הדגש יש לשים על מהות השירות הניתן על ידי הגוף הפרטי בהקשר הציבורי ועל אופי התפקיד. בין היתר בחן בית המשפט את חיוניות השירות, את מעמד המאבטח בעיני ציבור המבקרים במקום, את הקשר בין המעשים לבין התפקיד הציבורי, ואת התכלית של דבר החקיקה והמטרות שהחקיקה נועדה לקדם.

אציין כי שני פסקי הדין האחרונים דנו בפרשנות ההוראה ביחס להחלת הדין הפלילי על נאשמים, וברי כי הקפדת בית המשפט בסיטואציה זו על קוצו של יוד הייתה מירבית. החלתן של אותן קביעות על הגדרת עובד ציבור לצורך קביעת נסיבות מחמירות מבחינת מעמד נפגע העבירה מתבקשת בנסיבות אלה מקל וחומר.

ואכן, בע"פ 7639/13 אמארה נ' מדינת ישראל, שניתן לאחרונה הביע בית המשפט העליון את עמדתו שמאבטח בבית חולים ציבורי הוא עובד ציבור לצורך עבירת תקיפת עובד ציבור.

באותו מקרה לא הואשמו הנאשמים שתקפו מאבטח בעבירה של תקיפת עובד ציבור אלא בתקיפה בנסיבות מחמירות. עם זאת, בית המשפט מצא לנכון להביע את עמדתו ביחס לתחולתה הראויה של העבירה על מאבטחים בבתי חולים הפועלים מטעם חברת כוח אדם. וכך אמר בית המשפט:

"יש משום אנומליה בכך שההגנה על מאבטח בבית חולים ציבורי, המבצע שירות ציבורי מן המעלה הראשונה, לא נעשית במקרה כמו זה שבפנינו בגדרה של העבירה של תקיפת עובד ציבור...אכן, המונח "עובד הציבור" בחוק העונשין, כהגדרתו הכללית בסעיף 34כד, כולל רשימה סגורה של בעלי תפקידים ועובדים של גופים, שאינה מקיפה תמיד את כל מי שעובד עבור גוף המספק בפועל שירותים לציבור במציאות של מיקור... עם זאת, העבירה הספציפית של תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382א לחוק העונשין חלה לא רק על תקיפתו של "עובד הציבור" אלא גם על תקיפת "מי שממלא חובה או תפקיד המוטלים עליו על פי דין או מי שנותן שירות לציבור מטעם גוף המספק שירות לציבור, והתקיפה קשורה למילוי חובתו או תפקידו של הנתקף". מבלי לקבוע מסמרות בשאלה זו שלא נדונה בפנינו, הגדרה זו יכולה לכאורה לחול גם על עובד של חברה הנשכרת לצורך מתן שירות לציבור.

...

קושי זה שהצבענו עליו נובע מן האתגרים החדשים שמציבים בפני המשפט תהליכי הפרטה ומיקור החוץ שעובר השירות הציבורי, ובכלל זה בתי החולים הציבוריים. נוכח התפתחויות אלה, ראוי להזכיר פעם נוספת את הצורך בהסדרה בהירה וקוהרנטית של הגדרת המונח "עובד הציבור" בחוק העונשין, באופן שימנע הישנותן של אנומליות מן הסוג

שהצגנו לעיל...קושי זה אף מתעצם כאשר מדובר בעניינם של מאבטחים, שלא רק עומדים על משמרתו של הציבור, לילות כימים, בתנאים לא פשוטים, אלא שתפקידם גם מחייב עימות פוטנציאלי מתמיד עם הבאים בשעריו של המוסד שאותו הם מאבטחים".

דברים אלה נאמרו אמנם במאמר מוסגר, נוכח העובדה שהעבירה של תקיפת עובד ציבור לא יוחסה כלל לנאשם, ואולם יש משמעות לכך שבית המשפט ראה לומר את דבריו אף שהסוגייה לא הייתה רלבנטית, ובכך יש ביטוי לחשיבותם. דברי בית המשפט בעניין אמארה מהווים המשך ישיר לקביעות בית המשפט בהרכב מורחב בעניין כהן. אציין עוד כי אין בעובדה שבית המשפט קרא למחוקק להסדיר באופן בהיר וקוהרנטי את כל הנושא של הגדרת המונח עובד ציבור בהקשרים שונים בחוק העונשין, כדי ללמד שללא הסדרה חקיקתית, אין המאבטח נופל לגדר עובד ציבור.

למען שלמות התמונה, אפנה לדברי ההסבר לתיקון 105 לחוק העונשין, התיקון שהוסיף את סעיף 382א הנדון לחוק, ושמו הצעת חוק העונשין (תקיפת מטפל ומאבטח), שם צוין כי הצעת החוק נועדה להתמודד עם תופעה הולכת ומתגברת של גילוי אלימות כלפי אנשי צוות רפואי ומאבטחים. כמו כן אני מפנה לחוק למניעת אלימות במוסדות למתן טיפול, תשע"א-2011(המאוחר למועדי העבירה שלפניי), ולהגדרת איש צוות רפואי בחוק זה הכוללת גם מאבטח. יש באלה כדי ללמד על גישת המחוקק ותפישתו את המאבטח כחלק ממעגל הזכאים להגנה מוגברת בקשר לאלימות המופנית אליהם במסגרת תפקידם.

63. כעולה מן האמור, בהתאם לכללי הפרשנות התכליתית עליהם עמדה בהרחבה הנשיאה בייניש בעניין כהן, מאבטח מטעם חברת שמירה, העובד בבית חולים ציבורי הוא עובד של תאגיד המספק שירות לציבור, ובהתאם לתכליתו של החוק הוא זכאי להגנה מפני מעשי תקיפה המבוצעים כלפיו במסגרת תפקידו ומעמדו זה.

סיכום

64. תיאורו של המאבטח גריגורי את מעשה הנשיכה מצד הנאשם היה חי ומעורר אמון, והעד הדגים בצורה ברורה את אופן ביצוע המעשה. עדותו של המאבטח גריגורי אינה עדות יחידה והיא נתמכת בעד הראיה המאבטח אנטולי שראה את ההתרחשות ממרחק קצר. בנוסף, העידו שני מאבטחים נוספים כי ראו את סימן הנשיכה בסיום הארוע.

ב"כ הנאשם הטיח בכל המאבטחים כי תיאמו ביניהם את העדויות שלהם, אלא שליבת הגרסאות נגבתה מהמאבטחים המרכזיים בסמוך לאחר הארוע, כמו כן התרשמתי כי כל אחד מהמאבטחים פנה ברבות השנים לדרכו, הם לא שמרו על קשר ביניהם, ולא כולם הוזמנו לאותו יום למתן עדות. לפיכך, לא נוצר אצלי חשד שנעשה תיאום עדויות.

אשר לנשיכה, אכן, אין תיעוד של הנשיכה בתמונה, למרות שהעד אישר שהיה לו צילום של הנשיכה, וגם לא ברור אם העד פנה לטיפול רפואי, כשבהתחשב בכך שמדובר בנשיכה לא מדממת, הצורך בטיפול רפואי הוא מועט. עם זאת, די שבית המשפט על סמך הראיות שבפניו ישוכנע במידה הנדרשת כי אכן העדויות המבוארות בפניו משקפות את המציאות העובדתית, ואין הכרח להציג דווקא תמונה או ראיה חפצית. בסופו של דבר, לאחר בחינת הראיות לא מצאתי בנתונים אלה כדי להפחית ממהימנות התיאור ומן האמון שאני נותנת בתיאור המאבטחים את הארוע, ושוכנעתי מעבר לספק

סביר כי המאבטח אכן ננשך בידו על ידי הנאשם.

הנאשם מצידו למעשה לא הציג כל גרסא למעשה הנשיכה, זולת הכחשה לקונית וסתמית.

65. הסנגור מעלה שורה של טענות לסתירות ואי התאמות בעדויות כמפורט בהרחבה בסיכומיו. לאחר שבחנתי את כל הטענות וכל הסתירות, הגעתי למסקנה כי אין מדובר בטענות הנוגעות לליבת הארוע, וכי אין בעובדה שהיו אי התאמות כאלה ואחרות, מינוריות לטעמי כדי להשפיע על מהימנותם הכללית של העדים, והתרשמתי מהם ומתיאורם. אעיר בהקשר זה כי העובדה שציינתי שלא ניתן לשלול נקיטה בכוח כלפי בני משפחה בניגוד לעדויות המאבטחים אין בה כדי להפחית ממהימנות המאבטחים שהעידו לפניי, שכן לא ניתן בכל דרך לקבוע מיהם המאבטחים שפעלו כמתואר, ואיש מעדי ההגנה לרבות הנאשם לא הפנה אצבע מאשימה אל מאבטח מסוים.

בכל הנוגע לסתירות נטענות אני מפנה לדברי המלומד קדמי, לפיהם:

"יש להבחין בין "סתירות לכאורה", הנעוצות בטבע האנושי, לבין 'סתירות אמיתיות', המעלות חשש של אמירת שקר; שרק האחרונות מכרסמות ומעמידות בספק את מהימנות העדות שבקשר אליה מתגלות הסתירות (י. קדמי "על הראיות" (חלק רביעי) בע' 1841).

ובע"פ 993/00 נור נ' מדינת ישראל, הובהר:

"השאלה איננה אם קיימים אי-דיוקים ואי-התאמות בפרטים, אלא אם המיקשה כולה היא אמינה, ואם הגרעין הקשה של האירועים והתמונה הכוללת המתקבלת מן העדות והחיזוקים לה מאפשרים מסקנה בדבר אשמת הנאשם מעבר לכל ספק" (וכן: ע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל).

כעולה מן המקובץ, שוכנעתי מעבר לספק סביר כי הנאשם נשך את המאבטח גריגורי בידו כשזה השתלט עליו בשלב השני של הארוע, וכי הנאשם היה מודע למעשיו. נוכח המסקנה הנוגעת למעמד המאבטח, אני מרשיעה את הנאשם בתקיפת עובד ציבור.

סוף דבר

אשר על כן אני מרשיעה את הנאשם בשתי עבירות איומים ובעבירת תקיפת עובד ציבור.

ניתנה והודעה היום כ"ו אייר תשע"ד, 26/05/2014 במעמד הנוכחים.

לימור מרגולין-יחידי, שופטת

הוקדעלידישרוןהבי